

“Foorumissa saimme tietoa muiden alueiden kielten ja kulttuurien kehityksen parhaista käytännöistä.”

Julia Filippova

Kieliaktivistit jakoivat hyviä käytäntöjään

Foorumi

Toinen Venäjän suomalais-ugrialaisten kansojen foorumi Saranskissa yhdisti vähemmistökielten asiantuntijoita ja ystäviä. Karjalaa edustivat nuoret.

Marina Tolstyh

Karjalan Sanomat

Petroskoi

karjalansanomat@yandex.ru

Karjalaisen kulttuurin Viena-etno-keskuksen johtaja **Julia Filippova** Kostamuksesta on sitä mieltä, että Venäjän suomalais-ugrialaisten kansojen foorumi on hyvin tärkeä tilaisuus, jossa nuorten täytyy olla välttämättä mukana.

– Foorumissa ymmärsin ennen kaikkea sen, että työtä suomalais-ugrialaisten kielten hyväksi tehdään eri puolilla maata. On ihmisiä, jotka ovat kiinnostuneita kielten säilyttämisestä, kehittämisestä ja edistämisestä, Filippova sanoo.

Toinen suomalais-ugrialaisten kansojen foorumi pidettiin Mordvan tasavallan Saranskissa viime viikolla. Karjalan valtuutettuja oli kuusi. He kehittävät karjalan ja vepsän kieltä työpaikoillaan tai yhteiskunnallisessa toiminnassaan.

– Ensimmäisessä saimme tietoa muiden alueiden kielten ja kulttuurien kehityksen parhaista käytännöistä. Niitä voi kokeilla sitten kotiseuduillaan, korostaa vienankarjalan kielen ja kulttuurin kehittäjä Filippova.

Foorumiin osallistui yhteensä 35 Venäjän alueen edustajia.

Kielikorpus herätti kiinnostusta

Karjalan tutkimuskeskuksen lyydin kielen tutkija **Aleksandra Rodionova** sanoo foorumia hyväksi kentäksi, jolla voi tavata suomalais-ugrialaisten kielten asiantuntijoita ja toimijoita eri puolilta Venäjää.

– Tarvitsemme tällaisen foorumin ennen kaikkea tietojen ja kokemusten vaihtamiseksi keskenämme, Rodionova painottaa.

Saranskissa hän kertoi vepsän ja karjalan kielen VepKar-korpuksen kehityksestä ja käytöstä. Foorumin istunnossa, jossa hän oli

Nuorten ryhmä edusti Karjalaa toisessa Venäjän suomalais-ugrialaissa foorumissa Saranskissa viime viikolla. KUVA: KARJALAN KANSALLISUUS- JA ALUEMINISTERIÖN VKONTAKTE-SIVU

mukana, nostettiin esille IT-alan kehityksen tuloksia ja ongelmia kulttuuri- ja kieliympäristössä.

Rodionovan mukaan Karjalan tutkimuskeskuksen kielentutkijoiden ja IT-asiantuntijoiden työkorpuksen parissa sai arvostusta foorumissa.

– Jo foorumin avajaisissa korostettiin sitä, että VepKar-korpus on Venäjän suomalais-ugrialaisten kansojen merkittävimpiä kieliresursseja. Sitä voivat käyttää niin oppilaitosten ja joukkotiedotusvälineiden edustajat kuin myös harrastajat, kielentutkija sanoo.

Hänen mukaansa tieto kielikorpuksista oli yleisölle mielenkiintoinen. Useat skannasivat korpuksen QR-koodin ja siirtyivät virtuaalisen korpuksen sivuille.

Korpus sisältää yli 5 200 tekstiä, melkein 67 000 sana-artikkelia ja yli puolitoista miljoonaa sanaa sekä myös murrekartan, sovelluksen oikoluvun tarkastuksesta ja sanakirjat.

Kiinnostusta kielii harrastusten kautta

Valtuutettu Filippova esiintyi istunnossa, jossa keskusteltiin nuorten hanketoiminnasta. Hän kertoi Vienacamp-koulutusleiristä Vuokkiniemen kylässä. Nuoret olivat kokoontuneet leirille kolmeksi päiväksi kesäkuussa tekemään hyviä toimia karjalan kielen ja kulttuurin hyväksi.

– Nuoret tutustuivat kylän historiaan, perinteisiin ja elämäntapoihin erilaisissa työpajoissa. Lopussa pidimme yhdessä omaperäisen karjalaisen juhlan Pirttilahden Taipaleen kylässä, hankejohtaja kertoo.

Hänen mielestään karjalan kieltä on parhaiten tuoda nuorten keskuuteen internetin ja harrastusten kautta sekä tilaisuuksissa, joihin nuoria kutsutaan osallistumaan.

– Nuoret viettävät paljon aikansa internetissä. Siksi interne-

tiin täytyy laittaa erilaisia lyhyitä filmejä ja videoita karjalan kielellä. Olisi hyvä perustaa VKontakte-ryhmiä, joissa voisi käyttää rinnalla karjalan ja venäjän kieltä, Filippova ehdottaa.

Myös seura- ja verkkopelit voivat tehdä hänen mielestään kieltä lähemmäksi nuorille. Esimerkiksi suomalaisen Alias-pelin pohjalta on tehty versio udmurtin kielellä.

– Karjalan kieltä on opetettava niiden harrastusten kautta, jotka kiinnostavat nuoria. Tämä on tehokkain keino karjalan kielen edistämiseksi. On myös tärkeä, että päiväkodeissa puhutaan karja-

”Karjalan kieltä on opetettava niiden harrastusten kautta, jotka kiinnostavat nuoria.”

JULIA FILIPPOVA

laa, lauletaan karjalaksi ja tanssitaan karjalaisia tansseja, Filippova korostaa. **KS**

IT-ala auttaa kielten kehityksessä

Venäjän suomalais-ugrialaisten kansojen kielten opiskelussa käytetään yhä enemmän tietotekniikoita, kuten esimerkiksi online-kääntäjiä ja puhe-syntetisaattoreita.

– Online-kääntäjiä on ollut jo käytössä Venäjän suomalais-ugrialaissa alueilla. Kielten asiantuntijat sanovat, että työ kääntäjien parissa vaatii sekä

henkilöresursseja että rahoitusta, joita ei voi löytää aina helposti, lyydin tutkija Aleksandra Rodionova sanoo.

Hänen mukaansa tämän vuoden lopussa Karjalassa tulee käyttöön karjalan kielen livvin murteen puhe-syntetisaattori. Kieliprojektissa ovat mukana Karjalan tutkimuskeskus ja Pietarin valtionyliopisto. **KS**

”Foorumin avajaisissa korostettiin sitä, että VepKar-korpus on Venäjän suomalais-ugrialaisten kansojen merkittävimpiä kieliresursseja.”

ALEKSANDRA RODIONOVA